

2. Запроваджена П(С)БО 30 «Біологічні активи» нова методологія та методика визначення фінансового результату від сільськогосподарської діяльності є складною для реалізації на практиці, що призводить до недостовірності бухгалтерської звітності.

3. Визначений з трьох джерел фінансовий результат (від первісного визнання, результатів реалізації та переоцінки) не тільки не співпадає з методологією податкового обліку, але і зашкоджує сільськогосподарським підприємствам переходити на пільговий режим оподаткування податком на додану вартість та фіксованим сільськогосподарським податком.

Дослідження стану організації обліку біологічних активів вказують на те, що П(С)БО 30 «Біологічні активи» введений в дію без належної апробації та узгоджень з існуючою системою бухгалтерського, податкового та статистичного обліку. Закладена у ньому методологія оцінки біологічних активів та сільськогосподарської продукції, визначення фінансових результатів від сільськогосподарської діяльності не реалізовується практикою із-за відсутності необхідних для цього інституцій в аграрному секторі економіки України.

Список використаної літератури:

1. Гаврилюк Л.В. Проблеми обліку та оцінки біологічних активів за справедливою вартістю [Ел. ресурс] // Л.В. Гаврилюк. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_APSN_2009/Economics/47929.doc.htm

2. Жук В.М. Методологічний супровід застосування П(С)БО 30 «Біологічні активи» // Облік і фінанси АПК. - 2008. - №2.- С.75-83.

3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 “Сільське господарство” // Міжнародні стандарти фінансової звітності 2004 / Перекл. з англійської за ред. С.Ф. Голова. – К. : Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2005. – Ч. II. – 1232 с.

4. Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів, затверджена постановою КМ України від 28.10.98 №1706.

ПРОГНОЗУВАННЯ КУРСУ ВАЛЮТИ З МЕТОЮ ВИЗНАЧЕННЯ ЙОГО ВПЛИВУ НА ВАРТІСТЬ ЗАПАСІВ

*Лелюк Н.Є., канд. екон. наук, доцент, Новохатська Ю. В., магістр,
Харківський національний університет міського господарства, м. Харків*

Україна наразі перебуває в умовах економічних реформ, тому питання прогнозування подій на валютному ринку є особливо актуальним як на макро-, так і на мікрорівні. Надійне прогнозування валютного курсу дозволяє правильно оцінювати результати зовнішньоекономічної діяльності, планувати дохідну та витратну частини бюджету, визначати експортні та імпорتنі ціни тощо, розробляти ефективну валютну політику, спрямовану на захист економічних інтересів України. Разом з тим, фінансові інститути, органи влади, комерційні структури часто відчують потребу в отриманні надійної інформації щодо співвідношення курсів валют як в короткостроковому, так і

довгостроковому періоді. Причинами такого становища є постійні коливання на світовому валютному ринку, велика кількість чинників, що впливають на курс валюти, та їх невизначеність, відсутність однозначних аналітичних залежностей між вхідними та вихідними параметрами моделей, які використовуються в даний час для прогнозування валютного курсу. Все це визначає значну складність задач, пов'язаних з прогнозуванням курсу національної валюти України.

Сучасні комп'ютерні технології дають можливість значно підвищити рівень прогнозування складних економічних процесів, в тому числі і прогнозування валютного курсу. Тому як в Україні, так і за її межами не припиняються пошуки в цьому напрямку. Значний внесок в розробку більш ефективних моделей прогнозування економічних процесів внесли такі вчені, як Бакаєв О.О., Бесєдін В.Ф., Бондаренко Г.В., Бочарников В.П., Вітлінський В.В., Вовк В.М., Глівенко С.В., Глушков В.Є., Горбачук В.М., Гуляницький Л.В. та інші. Разом з цим, гострота питання прогнозування валютних курсів не зменшилась. Більш того, входження України в європейські структури, загострення конкурентної боротьби на світових фінансових та валютних ринках постійно підвищує вимоги до достовірності зроблених прогнозів, саме тому актуальність проблеми прогнозування валютного курсу важко переоцінити.

Для визначення та групування чинників які впливають на курс долару США необхідно вирішити низку завдань, зокрема: 1) проаналізовано показники, які впливають на формування курсу національної валюти України; 2) визначено кількісні та якісні чинники, які є найвагомішими при формуванні валютного курсу в Україні.

На сьогодні існує багато досліджень та публікацій, в яких розглядається можливість передбачення поведінки рядів фінансових даних, зокрема валютних курсів. Переважна частина цих досліджень ґрунтується на припущенні, що вся інформація необхідна для аналізу (зокрема вплив різноманітних макроекономічних показників) акумулюється у вихідних даних – власне курсах валют. На погляд авторів [1-3], для комплексного розгляду і повного розуміння коливань валютного курсу необхідно розглянути чинники, що на нього впливають.

Серед короткострокових чинників [3] що впливають на валютний курс варто виділити психологічні чинники, оскільки саме вони дуже часто призводять до раптових коливань валютного курсу, однак такі коливання можна прослідкувати лише у короткостроковій перспективі. З середньострокових чинників можна виділити темпи зростання внутрішніх цін, а також стан платіжного балансу, оскільки саме ці показники найсуттєвіше впливають на курс долару США до гривні в Україні у середньостроковій перспективі [3]. Усі чинники, що впливають на валютний курс, можна розділити на три групи за напрямком впливу:

1. Курсоутворюючі чинники: стан платіжного балансу країни; обсяги ВВП, який виробляється у країні; внутрішня і зовнішня пропозиція грошей; процентні ставки у країнах, валюти яких порівнюються; співвідношення

внутрішніх цін країни із зовнішніми. Ці чинники можна назвати базовими, тобто такими, що визначають таке співвідношення попиту та пропозиції на валютному ринку, яке веде до стабільності чи поступової внутрішньо зумовленої та передбачуваної зміни.

2. Регулюючі чинники: заходи прямого державного регулювання (фіскально-бюджетна політика, квотування та ліцензування, грошово-кредитна політика, регулювання цін, інтервенційна політика, розподіл валюти тощо), структурні чинники. Ці чинники впливають на кон'юнктуру ринку через зміну курсоутворюючих чинників. Вони вводяться в дію державою свідомо для досягнення певних цілей в її економічній політиці і можуть давати значний ефект в умовах, коли економіка країни перебуває у стані тривалої рівноваги.

3. Чинники кризового характеру: дефіцит державного бюджету; безконтрольна емісія та інфляція; штучне і надмірне регулювання цін; висока монополізація виробництва. Ці чинники виникають у разі порушення динамічної рівноваги економіки, послаблюють дію курсоутворюючих чинників та знижують результативність регулятивних заходів держави [3].

Визначення груп чинників та їх поглиблений аналіз дає змогу прогнозувати курс долару США до гривні та прийняти заходи для найменш витратного впливу на вартість запасів. Використання інформації щодо коливань курсу долару США до гривні дозволить підприємствам не втрачати запланованих доходів за рахунок від'ємних курсових різниць

Список використаної літератури

1. Вахненко Т. Визначальні фактори формування обмінних курсів / Т. Вахненко // Вісник НБУ – 2004 – №8. – С.31-37.
2. Вахненко Т. Теоретичні засади валютного курсоутворення: концепції та моделі / Т. Вахненко // Економіка і прогнозування. – 2006. – №2. – С. 21–30.
3. Келасев В. Движение цен: случайность или закономерность / В. Келасев // Валютный спекулянт. – 2008. – № 9. – С. 63–69.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕГРАЛЬНОГО ТАКСОНОМІЧНОГО ПОКАЗНИКА ДЛЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ

*Лелюк Н. Є., канд. екон. наук, доцент, Родченко С. С., ст. виклад.,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Банківський сектор України сьогодні функціонує в умовах невизначеності та посиленої ризиковості діяльності. Ситуація на валютному ринку, військові дії на сході країни, анексія Криму й інші дестабілізаційні фактори негативно вплинули на результати діяльності комерційних банків, спричинили додаткові загрози їхній фінансово-економічній безпеці. Об'єктивне оцінювання фінансово - економічної безпеки банку та створення ефективного методичного підходу до її аналізу - один із пріоритетних напрямків